

Verksamhetsberättelse 2009

**Kompetenscenter prostitution
Sektion Metodstöd och uppsökande arbete**

Sociala resursförvaltningen

Ansvarig Susanne Streer

Verksamhetsberättelse 2009

FAST
Sektionen för metodstöd och uppsökandearbete

Sociala resursförvaltningen

Ansvarig: Susanne Streer

FAST

1. Verksamhetsbeskrivning

Organisation

FAST ingår i Kompetenscenter Prostitution, Sektion Metodstöd och uppsökande arbete i Malmö stad på Sociala resursförvaltningen, avdelningen för vuxna.

Uppdrag/målgrupp

I verksamheten ingår två heltidstjänster där vårt uppdrag tar fokus på den sexhandel som inte är gatubaserad. Innehållet i verksamheten utgår från ett inkluderande perspektiv och innefattar män och kvinnor som säljer någon form av sexuella tjänster via Internet, webcam, telefon eller striptease. Till detta innehåll och målgrupper inkluderas även män och kvinnor som är utsatta för människohandel för sexuella ändamål.

Innehåll

För att skapa en struktur kring genomförandet som inte står och faller med en inriktning har vi valt att arbeta parallellt utifrån tre parallella nivåer. Vilka är;

- Förebyggande
- Rådgivande
- Förändrande

För att fullfölja vårt uppdrag kräver det att verksamheten löpande följer utvecklingen kring prostitutionens omfattning och innehåll på bl.a. Internet i Öresundsregionen. Detta sker via daglig uppdatering kring de internetsidor som marknadsför sexuella tjänster. Det kvantitativa och kvalitativa materialet som samlas in utgör även en plattform för metodutveckling, möjlighet till dialog via uppsökande arbete och utvecklande av nya mål.

Förebyggande arbete har skett i form av utbildningar och föreläsningar. Detta har inneburit att verksamheten samverkat med och involverat aktörer som RFSU, skolpersonal och ungdomsmottagningar.

Intentionen med de rådgivande och förändrande delarna är att de skall vara förutsättningslösa, lättillgängliga och främst styras av de behov verksamhetens målgrupper har. Behov som kan vara direkt knutna till att sälja sex men även utgå från ett helhetsperspektiv och innefatta andra områden där någon form av hjälp och förändring behövs.

2. Viktiga förändringar under året

Sexhandeln på Internet

En viktig del i vårt uppdrag är kunskapsutveckling inom prostitutionssfären. Sedan verksamheten initierades i mars 2006 har vår intention varit att kontinuerligt bidra med ny lokal kunskap kring ett av våra huvudfält nämligen sexhandeln på Internet i Öresundsregionen. Vi vill detta år särskilt lyfta de stora förändringar som skett inom detta fält kring vilket huvuduppdraget verksamheten riktar sig.

Vi kan utifrån de beräkningar av sexhandeln på Internet som dagligen gjorts av FAST att det under 2009 skett en betydande ökning när det gäller antalet personer som annonserar ut sexuella tjänster via Internets olika sidor. Ökning avser både kvinnor och män.

Vid beräkningar och kvantifieringar som görs på Internet bör man ta i beaktning att det handlar om uppskattningar och inte absoluta tal. Vad som talar för relevansen i de redovisade siffrorna är att insamlingen av data skett varje vecka under 2009.

En av flera orsaker till ökningen i andelen personer i sexhandeln på Internet är de Internetsidor som under 2008 började dyka upp. En ny form av annonssidor där du på samma Internetsida kan sälja och köpa allt som du även kan köpa på sidor som Blocket. Skillnaden är att på dessa sidor finns även en rubrik med ”escortservice”, vilket innebär att du som besökare via denna typ av Internetsida kan hamna mitt i ett köp och säljforum för sexuella tjänster helt oavsiktligt. Detta enklare verktyg för annonsering har under 2009 expanderat vilket lett till att en mängd fler personer tillkommit enkom av denna anledning.

Nedan följer jämförande siffror när det gäller antal personer, andelen nya personer, medelålder, kön samt frekvensen av annonsörer som uppger kondom i annonseringen mellan åren 2008 och 2009 i Öresundsregionen.

Antal personer (män och kvinnor) 2008	Antal personer (män och kvinnor) 2009
78	160

Siffrorna visar på en ökning med 82 personer vilket i procent innebär en ökning med **(105%)**. Tänkbara bakgrundsfaktorer till ökning är enklare annonseringsmöjligheter, högre arbetslöshet och större mobilitet geografiskt bland annonsörerna samtliga variabler kan vara tänkbara bakgrundsfaktorer till ökningen. Åldersmässigt har medelåldern bland det totala antalet män och kvinnor ökat något och ligger under 2009 på ca 30 år, den yngsta tjejen har varit endast 16 år. Dock är männens medelålder något lägre, ca 27 år.

Värt att notera i detta sammanhang är andelen nya personer som inte tidigare varit synliga under 2008. Omsättningen av de män och kvinnor som säljer sex via Internet i Öresundsregionen har sedan vi började göra beräkningar aldrig varit större. Många är de ”tillfällighetssäljare” som verka sätta upp en enkel annons på vinst och förlust, för att sedan vara osynliga igen.

Andelen nya personer 2008	Andelen nya personer 2009
61 personer	135 personer
<i>n- 78 personer</i>	<i>n- 160 personer</i>

Hela **(84%)** av personerna från 2009 har inte varit synliga under 2008, vilket i princip ligger i samma linje procentuellt med andelen nya under 2008 då andelen var **(78%)**. Andelen nya personer som tillkommit via ett och samma annonsforum 2009 uppgår till hela **(40%)** och ger en tydlig signal om att enkla annonsmöjligheter gör att fler personer ser sexförsäljning som ett alternativ.

Andelen synliga män i sexhandeln på Internet har under tidigare år varit mycket liten. Under 2009 har den andelen män som säljer sex till kvinnor, män och par ökat markant. Ett flertal av annonserna ger intrycket av att många annonsörer verkar vara helt nya inom denna verksamhet.

Andelen män 2008	Andelen män 2009
4 personer	37 personer

En ökning på flera hundra procent vilket kan betecknas som extremt mycket, men bör ses mot bakgrund av de 4 män som var synliga under 2008. Sannolikt har vissa av männen som nu uppmärksammas under 2009 använt sig av andra ”kanaler” tidigare som varit mindre synliga. Den radikala ökningen av andelen synliga män som säljer sex kan i princip helt knytas till ett och samma annonsforum. Av de 37 männen riktar sig 13 personer (**35%**) enbart till kvinnor vilket i sig är anmärkningsvärt då efterfrågan bland kvinnor i Sverige gällande sexuella tjänster alltid varit hölj i dunkel. 14 personer av dem uppger inte vilken målgrupp de riktar sig till och endast 5 personer uppger att de säljer sex till enbart män, sedan finns det även en mindre andel som även säljer sex till par.

En del av vårt uppdrag inkluderar även att arbeta HIV/STI preventivt. Konkret sker detta bl.a. genom vårt preventionspaket. Hur ser det då ut bland män och kvinnor som säljer sex via Internet 2009? Väljer de att upplysa de potentiella personer som vill köpa deras tjänster kring kondomanvändning i annonstexterna?

Alltid kondom	Endast vid oralsex	Saknas uppgift
32	31	97
n-160		

Siffror som innebär att ca **40%** väljer att uppge något kring kondomanvändning vid annonsering. Merparten drygt (**60%**) väljer att inte uppge något kring skyddad sex, vilket kan betecknas som en hög siffra och skapa ett eventuellt förhandlingsutrymme utifrån kundens önskemål. Procentuellt är de olika andelarna i stort sett oförändrade sedan 2008 vilket visar bl.a. på att HIV/STI preventiva interventioner kräver långsiktighet för att förändra ett beteende. Över tid ser vi sedan 2006 en trend i att allt färre annonsörer på Internet väljer att uppge något kring kondom.

Ökad andel hjälpsökande och uppsökandearbete

Ett konkret exempel kring vilken hjälp det uppsökande arbetet på Internet kan generera i samverkan är när FAST upptäcker en annons med en tjej på endast 16 år som var hemmahörande i en annan skånsk kommun. I samverkan med lokal socialtjänst och med metodstöd från FAST kunde tjejen uppmärksammas och erbjudas hjälp. I andra fall har det uppsökandearbetet lett till att en mailrådgivningskontakt har kunnat uppstå. Men vi har även exempel på att det går att växla från den virtuella till den fysiska världen genom förutsättningslösa möten med vårt preventionspaket i fokus, möten där vi kan vi räkna in både män och kvinnor, möten som i vissa fall lett till att en längre samtalskontakt uppstått.

I takt med att ökningen av andelen personer som säljer sex via Internet har skett kan vi även konstatera att vi haft mer kontakt och samtal med målgrupperna. Via bl.a. 150 uppsökande mail utifrån erbjudandet om vårt preventionspaket har nya kontakter inletts. I den ökade andelen samtal (se nyckeltal) har det många gånger handlat om den totala livssituation där erfarenhet av att ha sålt sex är ett av flera fält där ett hjälpbehov funnits. Samtal där empowerment har varit fokus genom att vi bl.a. arbetar med gränssättning, sexualitet, självbild, vilket ger utrymme för att personerna bättre

skall kunna använda det egna handlingsutrymmet. Vi har även haft längre rådgivningskontakter via telefon med personer som befunnit sig i andra delar av landet. Inkluderat under samtal finns även det arbete som bedrivs med brottsutsatta personer i sammanhang som handlar om människohandel för sexuella ändamål. Merparten av dem vi mött i samtal har varit yngre, 20-35 år. De har haft olika lång erfarenhet av sexförsäljning mot olika målgrupper som innefattar både män och kvinnor och har därigenom också haft olika former av behov.

Externa medel och samverkan

Under 2009 har verksamheten sökt och fått beviljade externa medel (450 000:-) från Länsstyrelsen knutna till regeringens handlingsplan och Brottsoffermyndigheten. Medel som är knutna både till Kompetens center prostitution som helhet men även exklusivt riktade mot de interventioner FAST genomfört och kommer att genomföra. Resultatet har blivit att kvalitén, omfattningen och bredden i verksamheten kunnat stärkas t.ex. genom utökad samverkan, utbildningsverksamhet samt utvärdering av de olika interventioner som genomförts under 2009.

Vi har bl.a. kunnat utveckla en unik handbok för socialsekreterare kring prostitutionsfrågor som är kopplade till vårt utbildningspaket ”Prostitution är inget man talar högt om”. I vårt andra utbildningspaket Sex, nätet och känslor har vi kunnat nå fler lärare och fritidsgårdspersonal samtidigt som vi köpt in mer material och genomfört en extern utvärdering. Vidare har Intervention med preventionspaketet kunnat genomföras och utvärderas. Genom de beviljade medlen har vi även kunnat utveckla metoder genom resor och samverkan med andra parter som arbetar på liknande sätt i England och Norge. Avslutningsvis har medlen från Brottsoffermyndigheten inneburit att vi kunnat ta ett helt unikt grepp och utveckla fyra parallella digitala enkäter till olika målgrupper varav en enkät är i samverkan med RFSL. Resultatet beräknas att redovisas under juni 2010.

3. Måluppfyllelse

Kommunfullmäktige mål som verksamheten har förhållit sig till

Erbjuda stöd och hjälp till de män och kvinnor som köper och säljer sex samt deras närstående.
Verka för att förhindra nyrekrytering i prostitution.

Verksamhetsmål

Att erbjuda hjälp till människor som vill avsluta, förändra eller minska sin försäljning av sexuella tjänster, människor som varit offer för och involverade i människohandel för sexuella ändamål och transaktionell sexualitet samt minska nyrekrytering av personer som säljer sexuella tjänster.

Vad har vi uppnått under året

Operativt mål	Aktivitet	Måluppfyllelse
Arbeta uppsökande på nätet	Varje dag har någon form av uppsökande arbete skett på Internet. Nya annonsörer har fått mail samt i de fall där det funnits telefonnummer sms, där de erbjuds Preventionspaketet.	3 Det har skickats ut totalt 150 mail till olika individer. Utöver mailutskick kring erbjudandet har sms skickats till ca 35 individer som uppgett enbart eller även mobiltelefonnummer. Ett 20 tal av dem som vi kontaktat har gett någon form av respons

		och ett par har inlett någon form av samtalskontakt hos FAST.
Nå fler vuxna och även unga män som säljer sex till män och kvinnor	Under hösten har det utvecklats metoder och skapats ingångar till målgruppen i samarbete med RFSL och Safe6-gruppen. Ett material har utformats som väntas bli tryckt i januari 2010. Materialet ska spridas till Centrum för sexuell hälsa och ungdomsmottagningar samt ev. till RFSL.	2 Målet kommer att färdigställas och spridas under våren 2010.
Kunna erbjuda de personer som vill ut ur prostitution ett heltäckande koncept i den individuella förändringsprocessen	Ett "Exit-paket" har tagits form och olika teman har utformats som förändringsarbetet arbetar utifrån.	2 Kvarstår formalisering och utveckling av de teman som tagits fram vilka är Hälsa, Socialt, Relationer och Samhällsinformation.
Nå ut till fler i målgruppen nationellt	Under hösten har det arbetats med en revidering av "Din säkra guide".	2 Förväntas tryckas i början av 2010 tillsammans med en översättning till engelska och ryska.
Nå ut till fler i målgruppen internationellt	Samverkan har skett med KC Prostitution i Danmark för att nå ut till målgruppen som befinner sig i Danmark.	3 Vykort som beskriver FAST's verksamhet har börjat delas ut av KC Prostitution i Danmark och planeras fortsätta med start januari 2010.
Arbeta med sexsäkerheten och skadereducerande åtgärder	Preventionspaketet har fortsatt att delas ut. En utvärdering har gjorts som resulterats i en mindre rapport, bifogas.	3
Utbilda och stärka kompetensen hos socialsekreterare	"Prostitution är inget man talar högt om"-utbildning för socialsekreterare har utförts vid 3 tillfällen tillsammans med övriga Kompetenscenter prostitution. Utöver utbildningarna har en Socialsekreterarmanual utformats och tryckts.	3 Utbildningen har även utförts regionalt, d.v.s. både i Trelleborg och Kristianstad. Socialsekreterarmanualen har delats ut till samtliga som deltagit i utbildningen.
Utbilda och stärka kompetensen hos personal inom skola och fritidsgårdar	Utbildningen "Sex, nätet och känslor" har utförts för personal inom fritidsgårdsverksamheter.	3
Att tillsammans med RFSU-gruppen utforma ett utvärderingsmaterial till "Sex, nätet och känslor"	Utvärdering av "Sex, nätet och känslor" har gjorts under hösten och samlats i en rapport. Denna trycks i januari 2010.	3 Personalen uppger att utbildningen gett en mindre ökning när det gäller beredskapen kring att prata om sexualitet och säkrare sex och den största upplevda skillnaden

		ligger i hur de nu kan prata med unga om prostitutionsliknande handlingar och Internet. De uppger vidare att de efter utbildningen har en större handlingsberedskap och större trygghet när det gäller att prata om de ämnen som utbildningen tog upp.
Etablera samverkan med olika aktörer som har kunskap kring målgruppen och utveckla metoder för att hitta ingångar till målgruppen	Utöver KC-prostitution i Danmark och RFSL har bl.a. samverkan skett i samband med studiebesök hos organisationer i Oslo, Manchester, Birmingham och London.	3

Årssammanställning av nyckeltal

	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Tot.
Uppsökande kontakter	10	6	8	7	8	15	9	19	11	23	14	20	150
Rådgivning och samtal		5	8	15	9	3	3	3	14	11	18	16	105
Studiebesök Och utbildning		4	2	4	5	3	0	0	1	1	1	1	22

4. Genomförd kompetensutvecklingsplan

Rådgivningen som FAST erbjuder har främst en Lösningfokuserad inriktning och metod. För att fördjupa dessa kunskaper samt få stöd i metoder och processer har handledning med lösningfokus grund genomförts hela år 2009. Handledningen har skett tillsammans med hela gruppen inom Kompetenscenter prostitution. För att ytterligare utöka kompetensen i framförallt rådgivningssamtalen så genomgick båda medarbetare inom FAST Malmö högskolas Sexologi-kurs 15 hp. En del av examensarbetet var att skriva ett Paper. Detta resulterade i ”Att höra men inte se, att se men helst inte röra – En kvalitativ studie kring hur människorna bakom försäljning av kommersiell sex tänker, handlar och agerar i sin vardag.” (Niclas Olsson) samt ” Socialt arbete för alla... Att nå och bemöta män som säljer sex.” (Carina Levin). Båda arbeten med fokus på hur FAST kan utveckla nya metoder för att möta de behov som nya målgrupper har.

Under hösten 2009 erhöles en Retorik utbildning för FAST tillsammans med resten av sektionen. Detta för att framförallt Kompetenscenter prostitution arbetar en hel del med utbildningar, föreläsningar och olika typer av presentationer.

Utöver utbildningar som genomförts har en del studiebesök och studieresor utförts i syfte att utöka befintlig kompetens och ta del av andras erfarenheter. De mest omfattande studieresorna som gjorts

är de som beskrivits ovan, det vill säga Norge (Oslo) och England (Manchester, Birmingham och London).

5. Sammanfattning/Slutsats

I 2009 års verksamhetsberättelse framgår det att aktiviteten varit omfattande genom många olika interventioner, metodutvecklingsarbete och samverkan. Samtidigt har aktiviteten varit ännu större inom målgruppen män och kvinnor som säljer sex via Internet, vilket framgår av redovisade siffror. Vi står inför en utveckling där fler ser sexförsäljning via Internet som en alternativ försörjningskälla, där tillfälligheten och behovet av pengar styr personer in på ett förmodat okända området. En utveckling som gör att personen knappast ser sig själv som ”prostituerad” när det ”enbart” handlar om att tillfälligt ha sex mot ersättning. Vilka ord, begrepp och interventioner vi använder i vårt uppsökande arbete och i mötet med dessa personer bör därför komma mer i fokus. Detta för att de egentliga behoven förmodligen finns i spänningsfältet mellan de strukturella och individuella förutsättningar som vi omgärdas av i vår vardag, där sälja sex är ett av flera verktyg som används som en ”lösning”.

Mot denna bakgrund är det därför glädjande att konstatera att dialogen och möten med våra målgrupper har varit mer omfattande än vid tidigare år. Vårt preventionspaket har i många fall varit en nyckel till att kunna öppna en dialog och visa vad vi kan erbjuda utifrån de behov som har funnits. Kunskapen kring målgruppen har därigenom även blivit större samtidigt som kunskapen om vår verksamhet och den bredd vi kan erbjuda har spridits på olika sätt.

Verksamhetsberättelse 2009

Prostitutionsgruppen
Sektion Metodstöd och uppsökande arbete

Sociala resursförvaltningen

Ansvarig Susanne Streer

1. Verksamhetsbeskrivning

1.1 Organisation

Prostitutionsgruppen ingår i Kompetenscenter Prostitution, Sektion Metodstöd och uppsökande arbete i Malmö stad på Sociala resursförvaltningen, avdelningen för vuxna.

1.2 Uppdrag/målgrupp

Verksamheten riktar sig till de personer som aktivt prostituerar sig i prostitutionskvarteren i Malmö samt de som har tagit sig ur prostitutionen och behöver hjälp att bearbeta detta.

1.3 Innehåll

Prostitutionsgruppen blev en permanent verksamhet 1982. Vår uppsökande verksamhet riktar sig till de personer, mest kvinnor, som prostituerar sig i prostitutionskvarteren i Malmö. Rent geografiskt är området där gatuprostitutionen bedrivs i Malmö mycket stort. Området sträcker sig från Värnhemstorget till Nobeltorget och innefattar gatorna Östra Farmvägen, Sorgenfrigatan, Agneslundsvägen, Industrigatan, Celsiusgatan, Zenithgatan, St Knutsväg och Nobelvägen.

I verksamheten ingår två heltidstjänster och är till hälften förlagd mellan klockan 15.00 och 01.00 vardag som helg, då prostitutionsfrekvensen är som högst. Den andra hälften är förlagd till vanlig kontorstid. Arbetet följer ett sexveckors schema som varje vecka innefattar två kvälls- och nattarbetspass. Dessa infaller på olika veckodagar vardag som helg.

Genom långvarig kontinuitet i verksamheten är vi etablerade, kända och accepterade i prostitutionskvarteren, vilket är en förutsättning för ett framgångsrikt förändringsarbete. Dagtid arbetar vi med stödjande, behandlande och motiverande samtal. Vår dagverksamhet ägnas mycket åt kontakt med andra myndigheter. En av våra viktigaste uppgifter är att hjälpa kvinnorna till en kontakt med respektive stadsdelsförvaltning där de oftast kan erbjudas någon form av bistånd såsom ekonomiskt, logi eller exempelvis vård för sitt missbruk.

Vi har samtalsgrupper på behandlingshem ProKrami i Stehag för kvinnor med prostitutionserfarenhet. Dessa grupper har vi haft sen 1995 var 14:e dag. Kvinnorna ges möjlighet att prata öppet om sin prostitution, sexuella övergrepp, traumatiska upplevelser samt att bearbeta sin skuld och skam känsla. Vi hjälper kvinnorna att upptäcka sina egna resurser för att hitta andra möjliga sätt att leva samt agerar som ett stöd och en förebild.

2. Viktigare förändringar under året

Efter att Sexköpslagen antogs 1999 har gatuprostitutionen i Malmö successivt sjunkit. Köparna har minskat på gatan vilket i sin tur lett till att kvinnorna haft mycket svårare att få kunder. Mobiltelefonin och internet, har skapat nya kontaktarenor för prostitutionen då kvinnorna skaffat sig s.k. stamkunder som de träffar utanför gatuprostitutionsmiljön. Den s.k. turistprostitutionen har de senaste åren varit en företeelse som bara förekommit vid ett fåtal tillfällen i prostitutionskvarteren i Malmö.

Under år 2009 har antalet gatuprostituerade kvinnor i Malmö ytterligare minskat och Prostitutionsgruppen påträffade 43 kvinnor i prostitutionskvarteren. Detta har inneburit att vi har kunnat intensifiera motivationsarbetet med kvinnorna. Vår närvaro i prostitutionsmiljön och

lättillgänglighet via vår 020-nummer har varit mycket betydelsefull. För många kvinnor har detta lett till att de lyckats ta viktiga steg till positiv livsförändring. Under de senaste åren har ett femtiotal kvinnor valt att söka vård och behandling för sitt narkotikamissbruk och då upphört med sin prostitution. Ett tjugotal kvinnor har valt att medverka i Navet och fått substitutionsbehandling med metadon eller subutex och har därmed kunnat sluta prostituera sig.

Många kvinnor, som i nuläget är inskrivna på Navet, har vi i prostitutionsgruppen aktualiserat genom vårt uppsökande arbete med gatuprostituerade kvinnor i Malmö. För att kunna hjälpa dessa mest utsatta kvinnor är det oerhört viktigt att den hjälpen ges på dessa kvinnors villkor. Kvinnorna är mångdubbelt stigmatiserande av omgivningen (t.ex. som kvinna, mor, prostituerad och/eller missbrukare). Navet är en viktig insats och utmärkt möjlighet att nå och hjälpa denna målgrupp. Många av dessa kvinnor är vårdtrötta, vana vid misslyckanden och misstänksamma mot myndigheter. De är oftast våldsutsatta av kända och okända förövare av båda könen.

3. Måluppfyllelse under året (skala 1-3, 1= ej uppnått, 2=delvis, 3=fullt ut)

3.1 Kommunfullmäktige mål som verksamheten har förhållit sig till (se bilaga)

Arbeta i enlighet med Malmö stads prostitutionsstrategi. Verka för att förhindra nyrekrytering i prostitution. Erbjud stöd och hjälp till de män och kvinnor som köper och säljer sex samt deras närstående.

3.2 Verksamhetsmål

Erbjuda hjälp till personer som befinner sig i prostitution men även till de som vill avsluta, förändra eller minska sin försäljning av sexuella tjänster samt minska nyrekrytering av personer som prostituerar sig.

3.3 Operativa mål:

Operativt mål	Aktivitet	Måluppfyllelse
Arbeta uppsökande på gatan	Att varje vecka vistas i prostitutionskvarteren på schemalagd arbetstid. Att aktivt söka upp kvinnorna för att bibehålla kontakten Att alltid ha telefon med 020-nr öppen så att kvinnorna kan nå eller lämna meddelande till personal.	3
Erbjuda stöd- och/eller rådgivningssamtal till de kvinnor som har behov av detta	Erbjuda samtal antingen på kontoret eller på annan plats som kvinnan finner lämplig, så snart som möjligt.	3

	Hålla i gruppsamtal på ProKramis kvinnobehandling. Kontinuerligt vistas på Navet och Rönnbacken för att erbjuda samtal till de kvinnor som är inskrivna där.	
Erbjuda socialt stöd och sociala aktiviteter till de kvinnor som har behov av detta	Erbjuda närvaro vid t.ex. kontakt med barn eller andra viktiga personer i kvinnans nätverk i samråd med socialtjänsten. Besöka kvinnorna på behandlingshem, i häkten eller fängelser, i deras hem etc. för att bibehålla kontakten. Genomföra utflykter, studiebesök, besök på museum eller kafé för att visa på alternativa sätt att leva.	3
Arbeta med sextsäkerheten och skadereducerande åtgärder	Fortsätta dela ut preventionspaket. Utvärdera och eventuellt revidera preventionspaketen.	3
Utbilda och stärka kompetensen hos yrkesverksamma som i sitt arbete kan möta målgruppen	”Prostituotion är inget man talar högt om”- utbildning för socialsekreterare. Kompetenshöjande utbildningsdagar och föreläsningar riktade till yrkesverksamma från olika verksamheter och myndigheter som i sitt arbete möter målgruppen.	3
Medverka i forskningsprojektet som utvärderar prostitutionsarbetet i Sverige. Ansvarar Linköpings universitet på uppdrag av	Dokumentera personblad samt informera och förmedla kontakter med intervjupersoner.	3

Socialstyrelse.		
Återuppta kontakt med Polisen och Tillståndsenheten ang. prostitution på svartklubbar	Förnya kontakter via mail och/eller telefon.	2 (Pga byte i personalgruppen samt arbetsbelastning har vi inte prioriterat denna del)
Samverkan med berörda aktörer - på lokal och nationell nivå.	Deltaga i lokala nätverksmöte och nationella konferensen. Genomföra/medverka vid studiebesök.	3

3.4 Vad har vi uppnått under året

3.4.1. Uppsökande arbete i gatuprostitutionsmiljö

Under år 2009 påträffade prostitutionsgruppen 43 kvinnor i prostitutionskvarteren. 14 av dessa kvinnor var helt nya. Ingen var under 18 år. En del kvinnor kommer från kringliggande kranskommuner. Av de 43 kvinnorna är 70 % narkotikamissbrukare. Några av kvinnorna har psykisk sjukdom. Medelålder för de kvinnor som var nya är 29 år och för de övriga kvinnorna 44 år. Ingen av kvinnorna har hemmavarande minderåriga barn. Hälften av kvinnorna är bostadslösa och de andra har någon form av boende såsom egen lägenhet, lägenhet via socialtjänsten eller är boende hos exempelvis föräldrar eller någon vän. Det är inte sällan förekommande att kvinnor tvingas bo hos någon köpare där de oftast är våldsutsatta och sexuellt utnyttjade. Två kvinnor har under året avlidit av sviterna av sitt missbruk.

3.4.2. Samtalsgrupper

Vi har regelbundet bedrivit samtalsgrupper vid ProKramis kvinnobehandling i Stehag. Under året har sammanlagt 18 olika kvinnor deltagit i gruppen i åldern mellan 18-40 år. Medelåldern var 26 år. Kvinnorna som deltagit kommer från hela Sverige dock en stor del från Malmö. Vi har även grupper på Sofia behandlingshem vid behov. I våra grupper deltar endast kvinnor med prostitutionserfarenhet. Många av kvinnorna har aldrig tidigare fått hjälp med att bearbeta sin prostitution. Eftersom kvinnorna i gruppen har liknande erfarenheter är det lättare att våga börja prata om sin prostitution.

3.3.3. Samverkan

Vi hjälper kvinnor till kontakter med andra myndigheter såsom socialtjänst, sjukvården, kriminalvården, försäkringskassan osv. Vi har ett tätt samarbete med personalen på kvinnohärbärgen Rönbacken samt med personalen på Fribo som är ett akut skyddat boende för våldsutsatta kvinnor med missbruksproblematik. Vi ingår i Fribossamverkansgrupp och Runagruppen där det finns representanter från olika verksamheter som arbetar med missbrukande kvinnor. Vi har regelbundet samarbete med våra kollegor från Prostitutionsgruppen i Stockholm och Göteborg samt Köpenhamn. Ett visst samarbete sker även med kollegor från Norge och Finland.

3.3.4. Utbildningsinsatser

Under år 2009 anordnade vi i Kompetenscenter Prostitution utbildningsdagar för socialsekreterare i Kristianstad, Trelleborg och Malmö vid två tillfällen. Manualen ”Prostitution är inget man talar högt

om” uppskattades och delades ut till alla som deltagit i utbildningen. Även en s.k. fördjupningsdag kring prostitutionsfrågor hölls för socialsekreterarna i Malmö stad som använder sig av ASI-intervjumetod. Vi har hållit en utbildning för Navets personal i prostitutionsfrågor och även haft ärendehandledning med dem. Vi föreläste på en konferens som anordnades i ProKramis regi där 150 socialsekreterare från hela landet deltog. Vi höll även föredrag för amerikanska studenter under en konferens som arrangerades av Tjejjouren i Malmö.

3.3.5. Skademinskade åtgärder

Preventionspaketet är ett konkret erbjudande till dem som befinner sig i prostitution utifrån de eventuella behov som finns hos de män och kvinnor som säljer sex via internet samt på gatan. Syftet är tvådelat: att nå ut med målgruppsanpassad information kring HIV/STI genom att bl. a. minska förekomsten av oskyddat sex och att lyfta en brottspreventiv fokus (den personliga säkerheten i säkerhetsguiden). Totalt har 78 paket (av 100) delats ut t.o.m. dec 2009. Alla som fått paketet har blivit positivt överraskade och har tyckt om hela innehållet och även visat stort intresse för säkerhetsguiden.

Aktiviteter som marknadsföring, verkställande och framställande av de fysiska produkterna som ingår i paketet har genomförts av oss på Prostitutionsgruppen främst i gatumiljö och av FAST (Försäljning av sexuella tjänster) främst till dem som säljer sex via Internet. För att kvalitetssäkra och säkerhetsställa relevansen när det gäller innehållet i paketet har en regional samverkan och samfinansiering skett med Länsstyrelse i Skåne och Region Skåne genom SRHR (Sexuell och Reproductiv Hälsa och Rättigheter). Inom preventionsramen har Kompetenscenter Prostitution även samverkat på ett nationellt plan genom RFSU AB (Riksförbundet för sexuell upplysning). Även en dialog med sexsäljare via nätverket Rose Alliance ägde rum.

3.5 Årssammanställning av nyckeltalen

Uppsök (antal kontakter på gatan)	379
Gruppdeltagare (antal personer)	50
Rådgivning och samtal	508
Studiebesök/utbildning (antal tillfällen)	22

4. Medarbetarfrågor

4.1 Genomförd kompetensutvecklingsplan

Kompetenscenter Prostitution genomförde en gemensam studieresa i Oslo, Norge. Vi har även en regelbunden ärendehandledning utifrån lösningsfokuserade metod. Tillsammans har vi genomgått en utbildning i presentationsteknik i Retorikhusets regi. Vi från Prostitutionsgruppen deltog i ett seminarium, anordnad av Tänk om föreningen, där vi fördjupades i frågor kring hedersrelaterat våld och dess kopplingar till missbruk och kriminalitet.

5. Sammanfattning/slutsatser

Prostitutionsgruppen har genomgått en personalomsättning vid två tillfällen under året vilket har inneburit att mycket fokus har lagts på introducering av ny personal.

Hälften av de kvinnor vi möter saknar eget hem. De bor antingen på härbärke, hos någon stamkund eller flyttar runt hos olika vänner. Dessa vänner är oftast också heroinmissbrukare och det betyder att kvinnan vanligen får betala med heroin och kanske även med sin kropp för att få en sängplats. Det innebär att dessa kvinnor far mer illa då de måste prostituera sig dubbelt upp.

Kvinnor som tidigare varit i prostitutionen och haft underhållsbehandling under några år har under den tiden varit borta från gatuprostitutionen. De som på grund av upprepade återfall i missbruk har blivit utskrivna från behandlingen har omedelbart återgått till prostitutionen och även förlorat sitt boende.

De äldre kvinnorna har inget missbruk och har befunnit sig i prostitutionen i ca: 30-40 år. De har alla egen försörjning genom sjukförsäkring eller pension. Största anledningen till att de är kvar i denna miljö är isolering och utanförskap från samhället. De klarar sig utmärkt på den inkomst de har. Dessa kvinnor har svårt att få kunder och det verkar inte heller vara viktigt för dem. Gemenskapen med de andra kvinnorna på gatan är viktigare.

Av de nya kvinnorna var 11 st. heroinmissbrukare. Några av dessa kvinnor har vid ett första samtal med prostitutionsgruppen berättat att de väntar på att få komma in på avgiftningen för att sedan gå vidare i vård och behandling vilket de också har gjort. Några få av de nya kvinnorna har varit i prostitutionen under några veckor och därefter försvunnit från gatan. Vi har ingen kännedom om var de finns idag.

Under 2009 kan vi konstatera att de gatuprostituerade kvinnorna i Malmö har minskat och att unga kvinnorna påbörjar sin prostitution på andra arenor än gatan. Många av de unga kvinnor som vi har haft i samtalsgrupper har berättat om bl.a. stor utsatthet, utanförskap, självska debeteende och självmordsförsök. Då många av de yngre kvinnorna berättar att de ofta prostituerar sig på svartklubbar ser vi ett behov av att åter ta kontakt med Polisen och Tillståndsheten för att få till stånd ett samarbete.

Verksamhetsberättelse 2009

KAST - Köp av sexuella tjänster
Sektionen Metodstöd och uppsökande arbete

Sociala resursförvaltningen

Ansvarig Susanne Streer

Beskrivning av verksamheten

Organisation

KAST är en del i verksamheten Kompetenscenter Prostitution. Kompetenscenter Prostitution ingår i sektionen *Metodstöd och uppsökande arbete* som i sin tur ingår i enheten *utveckling & stöd* som tillhör avdelningen *vuxna* på Sociala resursförvaltningen.

Uppdrag/målgrupp

KAST erbjuder personer, som är den betalande parten inom fältet transaktionell sexualitet, en möjlighet att se på sina handlingar och kunna göra en förändring, utefter individens egna målsättningar. Vi strävar efter att arbeta på tre parallella nivåer; samhällelig-, grupp- och individnivå. Dessa tre nivåer samspelar och påverkar hur individen väljer att uttrycka sin sexualitet. Genom att finnas tillgängliga på de arenor där köp- och försäljning av sexuella tjänster förekommer, kan vi öka kännedomen hos målgrupperna kring vad vi kan erbjuda. På så sätt kan KAST vara en av flera möjliga vägar för att individen ska kunna få en livssituation som han eller hon är nöjd med.

Fältet för alla former av sexarbete utvecklas och förändras hela tiden, därefter följer, finns och kanske driver ”kunderna” sin del av fältet. Utan efterfråga finns ingen försäljning. Därför gäller det för KAST att ständigt följa med in denna föränderliga marknad. Det krävs således även en följsamhet vad det gäller eventuella insatser, vad som behövs och hur denna hjälp på bästa sätt kan vara individen till gagn för att vara verksam.

Under 2009 har verksamheten inkluderat fler delar av fältet inom den transaktionella sexualiteten (transactional sex). Med det menar vi att all form av sexuell tjänst, som förutsätter någon form av betalning eller utbyte, ska kunna ses som en del av målgruppen. Målgruppen är så pass spretig i sin karaktär att det är mer rättvist att prata om flera målgrupper. Detta har inneburit att vi öppnat upp för personer som upplever det problematiskt med exempelvis porrsurfning, webcamsexköp, betaltelefonsexlinjer, striptease eller personer som identifierar sig som kärleks- eller relationsberoende. Flera av de vi mött under 2009 ägnar sig åt flera av dessa aktiviteter parallellt eller periodvis och det är inte helt ovanligt med fantasier om eller redan genomförda köp. Det kan men behöver givetvis inte finnas samband mellan porrsurfning och fantasier eller genomförda sexköp.

Vi har även under 2009 märkt av att anhöriga till våra målgrupper också har ett behov av stöd, vilket inneburit att vi erbjuder hjälp i form av en anhörigkurs. Detta kommer vi fortsätta med så länge det finns efterfrågan.

Innehåll

För att skapa ett begripligt och tydligt innehåll i verksamheten som går i linje med det uppdrag som ålagts oss har vi valt att fokusera på tre parallella nivåer, vilka är;

- *Rådgivande:* Vi erbjuder rådgivning och stöd via mail, telefon och personliga möten. Dessa samtal kan vara ett led i en kartläggning av individens eller parets problem och kan vara grunden till förändringssamtal. Ibland kan även hänvisningar till andra samhällsinstanser vara en del det rådgivande arbetet. Vi ger även råd och stöd till yrkesverksamma som behöver handledning i direkta ärenden.
- *Förändrande:* Av de personer som sökt sig till KAST under 2009 med ett specifikt problem får vi ofta uppdraget att vara till hjälp i personens förändringsprocess. Samtal som en del av förändringsprocessen har en viktig del i KASTs arbetsmetod och vi har fått detta bekräftat av de klienter som gått här under året. En klient uttryckte detta genom att säga: ”jag trodde inte att prata om det kunde hjälpa, men det har det ju gjort”

- *Förebyggande:* Det viktigaste uppdraget i det förebyggande arbetet är att göra frågan talbar så att personer som är på väg in eller är i riskzon att hamna i ett missbruksliknande förhållande till konsumerande sex inte gör det. Under 2009 har vi märkt att spridandet av kunskap via media, föreläsningar och utbildningar, varit en viktig del av det förebyggande arbetet på så vis att det ökat den specifika kunskapen om det vi arbetar med. Detta gör det enklare för människor att veta hur vi kan vara till hjälp om de hamnar i en situation som rör vårt arbetsområde.

Viktigare förändringar under året

Redan under 2008 fick vi indikationer på att anhöriga till målgrupperna som vi redan vände oss till hade behov av råd och stöd.

Därför valde vi att inkludera anhöriga som ny målgrupp under 2009. Vi erbjöd såväl enskilda stöd- och rådgivande samtal samt möjligheten att gå en anhörigkurs som anordnades maj 2009.

Under 2009 startade den utvärdering av verksamheten KAST på en nationell nivå. Detta är beställt av Socialstyrelsen på uppdrag av regeringen. Utvärderingen sker genom Linköpings Universitet. Resultat av detta kommer 2011.

Vi har under det gångna året fört bättre statistik på antal personer som använder sig av vad verksamheten erbjuder. Statistiken visar att det skett en ökning av antal personer som söker råd och stöd men framförallt visar den en ökning av antal personer som går i regelbundna samtal. Detta är resultatet av ett kontinuerligt promotivt arbete med press och media.

Måluppfyllelse under året (skala 1-3, 1= ej uppnått, 2=delvis, 3=fullt ut)

- 3.1 Kommunfullmäktige mål som verksamheten har förhållit sig till
- Erbjudna stöd och hjälp till de män och kvinnor som köper och säljer sex samt deras närstående.
 - Verka för att förhindra nyrekrytering i prostitution
- 3.2 Verksamhetsmål
- Att genom uppsökande arbete erbjuda hjälp till människor som vill avsluta, förändra eller minska sina köp av sexuella tjänster samt minska nyrekrytering av personer som köper sexuella tjänster.
- 3.3 Operativa mål:

Operativt mål	Aktivitet	Mål-uppfyllelse
Uppsökande arbete i gatumiljö samt på internet.	Minst en gång i veckan vara i gatumiljö samt ute på nätet.	2 (prioriterat förändringssamtal)
Erbjudna rådgivningssamtal till klienter som har behov av förändring.	Erbjudna tid för samtal samma vecka som han/hon ringer.	3
Utbilda och stärka kompetensen hos socialsekreterare	”Prostitution är inget man talar högt om”- utbildning för socialsekreterare har hållits fyra gånger under 2009.	3
Etablera samverkan med olika aktörer som har kunskap kring målgruppen och utveckla metoder för att hitta ingångar till målgruppen	Studiebesök hos organisationer som arbetar med frågan om prostitution i Oslo. Nationell prostitutionsträff maj 2009. Besök på Kompetenscenter Prostitution i Köpenhamn i juli	3

	<p>Träff med forskare Petra Östergren som forskar kring sexköp</p> <p>Studiebesök på KAST Stockholm i deras uppsökande verksamhet på gatan.</p>	
Att erbjuda utbildning för anhöriga till personer som porrsurfar och/eller är sex-, kärleks- och relationsberoende, och där detta har blivit ett problem.	<p>Att kontinuerligt erbjuda samtalsgrupper när det finns ett intresse från sju stycken. Första utbildningstillfället hölls i maj –juni 2009 samt en återträff i augusti 2009.</p> <p>Samverkan med SLAA (sex and love addicts anonymous)</p>	3
Insamling av kunskaper kring målgrupperna genom att upprätta och genomföra en digital enkätundersökning	Under senare delen av hösten 2009 har webbenkäten utformats där KAST har bidragit till att utforma köpdelen av denna enkät. Beräknas bli klar i februari 2010 och sammanställas till juni 2010.	3
Utbilda och stärka kompetensen hos samtalsstödarna inom BoLss.	<p>Utbildning hölls för fem samtalsstödare hösten 2009.</p> <p>Deltagit i en samverkansgrupp för BoLSS för att kunna göra frågan talbar om problematiska uttryck för sexualitet hos boende under hela hösten 2009.</p>	3
Informera om KAST verksamheten för studenter och andra målgrupper.	<p>Föreläsning på Juridicum i Lund för juridikstudenter i februari</p> <p>Studiebesök från Asien i samverkan med SRHR i mars</p> <p>Föreläsning för Kvinnojouren och Amnesty i Sölvesborg i mars</p> <p>Föreläsning och diskussion på FMM (fackföreningar mot människohandel) i maj</p> <p>Kriscentrum för män var här för att hitta samverkansformer och informera om hur vi arbetar i KAST, maj</p> <p>Föreläsning på Tjejjourens internationella träff för NGOs som arbetar med frågor kring prostitution i Europa, maj</p> <p>Studiebesök från REFORM i Oslo, där de ville ha inspiration för att själva starta KAST verksamhet i Norge.</p> <p>Medverkade som föreläsare på RFSUs studiecirkel om sexualitet och brott, oktober.</p>	3

	<p>Studenter från Visingsö folkhögskola, november</p> <p>Socionom kandidater träff inom ramen för PUMA, november</p> <p>Genomföra workshop med gymnasie elever inom ramen för ARF, (antirasistiska filmdagarna) november</p> <p>Studiebesök från Vaggaskolan, november</p> <p>Studiebesök från Prostitutionsenheten i Stockholm, november</p>	
--	---	--

3.4 Vad har vi uppnått under året

- Upptäckt och nått nya målgrupper såsom anhöriga och personer fast i ett porrsexmissbruk.
- Etablerat kontakt med en specifik del av målgrupperna via en ny arena dvs gatan.
- Arbetat promotivt med press och media. Detta har genererat massmedial uppmärksamhet kring våra målgrupper, uppdrag och budskap. Den massmediala uppmärksamheten har lett till att fler personer har sökt sig till verksamheten för råd och stöd.
- Yrkesverksamma använder sig av verksamheten för att inhämta kunskap samt för rådgivning.
- Utbildat ytterligare fler yrkesverksamma.
- Inhämtat ny kunskap via studiebesök samt samtal med klienter

3.5 Årssammanställning av nyckeltalen

	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Tot.
Uppsök	x	7	0	2	1	1	22	0	9	4	0	0	46
Gruppdeltagare	x	0	0	0	12	8	0	0	3	0	0	0	23
Rådgivning och samtal	x	19	7	17	10	12	5	8	14	12	11	34	149
Studiebesök Och utbildning	x	4	6	3	7	2	0	1	1	1	5	2	32

4. Medarbetarfrågor

4.1 Genomförd kompetensutvecklingsplan

Verksamheten har inte haft en kompetensutvecklingsplan att förhålla sig till. Utifrån de behoven som har uppstått har vi genomgått utbildning i retorik av Retorikhuset i december.Handledning är en del av den kontinuerliga kompetensutveckling där vi arbetar med den metod vi använder samt får ärende handledning, vi har haft handledning under hela 2009.

5. Sammanfattning/slutsatser

Under 2009 har vi arbetat med prostitution som en helhet det vill säga köp- och säljdel. Detta har varit en arbetsmetod som varit till nytta för att bättre kunna se och följa den ständiga utveckling och förändring som sker inom fältet. Vi har även utifrån ett systemiskt tankesätt kunnat skapa en större begriplighet för ämnet. Detta har vi förmedlat vidare i utbildningen "Prostitution är ingenting man talar högt om" och i den metodbok kopplad till utbildningen som hela Kompetenscenter Prostitution har tagit fram under 2009. Detta har även varit den riktlinje som vi har förhållit oss till när vi tagit emot studiebesök och när vi hållit i föredrag/föreläsningar. Därigenom har det skapats en större förståelse kring varför det är viktigt med en KAST verksamhet, att arbeta med efterfrågan har en positiv inverkan för att arbeta för det övergripande målet som är att minska prostitutionen. Vi har kunnat genomföra de aktiviteter vi under 2009 planerat för fullt ut med ett undantag och det gäller det uppsökande arbetet i gatumiljö. Vi har prioriterat att kunna erbjuda rådgivning – stöd- och förändringssamtal före att arbeta uppsökande i gatumiljö. Vår målsättning att vara ute på gatan en gång per vecka har därför inte uppfyllts. Däremot har vi arbetat med att kontinuerligt följa utvecklingen som sker via internet. Det täta samarbetet inom Kompetenscenter Prostitution har varit en förutsättning för detta ska kunna göras, FAST har identifierat och upptäckt aktiviteter på Internet som berört KAST och vice versa. Vi kan även se att det uppsökande arbetet i gatumiljö genererat färre personer som kommit hit för rådgivningssamtal än till exempelvis en artikel i en dagstidning. Vi vet inte om det arbete vi gjort i gatumiljö har gjort någon skillnad för de individer vi mött men detta är något som vi vid fortsatt arbete på gatan tänker ta med oss och se hur vi kan utveckla en avstämning med de personer vi möter där.

Vi märker att sexualitetsfrågan, särskilt när den är problematisk, blir ofta en ickefråga då det inte finns forum eller platser att prata om den. De flesta av våra klienter har pekat i samtal på avsaknad av expertiskunskap kring sexualitetsfrågor och missbruksproblematik. Inte minst märks det för de anhöriga som länge upplevt en ensamhet i att inte kunna prata om den situation de befinner sig i med någon annan. Vi på KAST önskar att det fanns större utrymme och mer plats för alla individer att diskutera dessa frågor, men vi ser också att genom vårt arbete har vi börjat öppna upp för detta utrymme och skapat ett forum där det är fritt att diskutera.